

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΣΕΪΧ ΣΟΥ

της Φιλώς Ηλιοπούλου, Α

οικισμών, των αιγιαλών και των αρχαιολογικών χώρων, πριν από οποιαδήποτε παρέμβαση αποκατάστασης στον χώρο,

Την άμεση επικαιροποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που καλύπτουν τις πληγείσες περιοχές για την 4η Προγραμματική Περίοδο (2007-2013) καθώς και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Περιβάλλον» και «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα» βάσει των νέων δεδομένων, με στόχο την ανάπτυξη και αναδιάρθρωση της τοπικής οικονομίας και την αποκατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος των περιοχών που έχουν πληγεί,

Την αναθεώρηση των κατευθύνσεων στα υπό διαβούλευση χωροταξικά σχέδια τουρισμού, βιομηχανίας, ΑΠΕ, και Εθνικό Χωροταξικό, με γνώμονα την εξασφάλιση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας στην προστασία του περιβάλλοντος και τη θεσμοθέτηση αυστηρών όρων παρακολούθησης της εφαρμογής τους,

Την άμεση επικαιροποίηση των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού όλων των περιφερειών και ιδίως αυτών που έχουν υποστεί τις περισσότερες ζημιές,

Την άμεση εκπόνηση / επικαιροποίηση Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή ΣΧΟΟΑΠ για τις περιοχές που έχουν πληγεί και

Την ακόλουθη θερμοθέτηση Ζ.Ο.Ε. για τις περιοχές που φιλοξενούν ιδιαίτερης σημασίας πολιτιστικούς ή φυσικούς πόρους με κανονιστικού χαρακτήρα ρυθμίσεις χρήσεων γης,

Την εκπόνηση και εφαρμογή Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης για την υλοποίηση δράσεων για την κατοικία, το περιβάλλον, την πολιτική προστασία, την προστασία των αρχαιολογικών χώρων, τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες,

Την αναδιάταξη του περιφερειακού σχεδιασμού αντιμετώπισης καταστροφών, στο πλαίσιο μιας συνολικής αναδιοργάνωσης της περιφερειακής διοίκησης και αυτοδιοίκησης (2ος Καποδίστριας),

Την ενίσχυση του Δημόσιου Διαλόγου για την προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος κατά τα επόμενα χρόνια, ώστε να αποτραπούν ενέργειες που μπορεί να ενθαρρύνουν την μεταβολή του δημόσιου χαρακτήρα του φυσικού πλούτου της χώρας,

Την αξιοποίηση των ειδικών επιστημόνων στον Σχεδιασμό του Χώρου και της Ανάπτυξης αλλά και των σύγχρονων εφαρμογών πληροφορικής. Ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης προσφέρει:

να συμμετάσχει, σε συνεργασία και με άλλους επιστημονικούς φορείς, στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με την αναγκαιότητα του χωρικού σχεδιασμού για την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και τη σημασία της πρόληψης και τους τρόπους αντιμετώπισης και διαχείρισης φυσικών καταστροφών.

να θέσει στην υπηρεσία της Δημόσιας Διοίκησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Κοινωνίας των Πολιτών τις επιστημονικές γνώσεις, την επαγγελματική εμπειρία και την κοινωνική δραστηριοποίηση των μελών του για την ταχύτερη και υγιή ανασυγκρότηση των πυρόπληκτων περιοχών.

«Η τέχνη της μνήμης είναι μια αόρατη τέχνη, αντικατοπτρίζει πραγματικούς τόπους. Όμως δεν πρόκειται για τους τόπους αυτούς αλλά για την αντανάκλαση αυτών μέσα στη φαντασία» (Francis Yates).

Η διαμόρφωση υπαίθριου χώρου στα όρια πόλης-φύσης και μάλιστα σε χαρακτηρισμένη τεχνητή δασική έκταση, όπως αυτή του Σεΐχ-Σου στη Θεσσαλονίκη, καθορίζει αυτόματα και το βαθμό παρέμβασης στο τοπίο. Σ' ένα τοπίο που χαρακτηρίζεται από γεωμορφολογικές ιδιαιτερότητες (έντονα επικλινές βραχώδες έδαφος, πλούσια βλάστηση, ρεματιές), καλό προσανατολισμό και υπέροχη θέαση της πόλης της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης περιοχής γύρω από το Θερμαϊκό Κόλπο.

Η περιοχή αυτή, προσφιλής σε κάθε είδους κοινωνική ομάδα, «φιλοξενεί» χώρους φυσικής και πολιτισμικής αξίας (Ζωολογικός Κήπος - Θέατρο Δάσους), η σύνδεση των οποίων γίνεται, εντούτοις, με τυχαίο τρόπο και εις βάρος της παράδοχης σπρίχθηκε και η πρόταση διαμόρφωσης της περιοχής, σε μια προσπάθεια ελάχιστης παρέμβασης στο τοπίο και ένταξης της πρότασης στο φυσικό περιβάλλον. Μια συνολική αντιμετώπιση του θέματος προϋπέθετε τη διατήρηση του χαρακτήρα της περιοχής (στάση και πέρασμα), την ανοχή στο χρόνο μέσω της κατάλληλης επιλογής υλικών και κυρίως το σαφή διαχωρισμό της ανθρώπινης παρέμβασης (γεωμετρία επίθετου κανάβου) από τη φυσική κατάσταση (φυσικές καμπύλες).

Στις βασικές αρχές σχεδιασμού του χώρου, ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην «υιοθέτηση» ιδιαίτερων χειρισμών ταυτόχρονης ύπαρξης και αναίρεσης του ορίου πόλης-φύσης (διάχυση μέσω συνδυασμού μαλακών-σκληρών δαπέ-

δων), στη διάρθρωση της κυκλοφορίας πεζών-οχημάτων σε δύο επίπεδα (υπόγειο-υπέργειο) με στόχο το διαχωρισμό των κινήσεων και τέλος, την αυτονόπη πρόβλεψη πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην περιοχή.

Η πρόταση περιλαμβάνει χώρους στάθμευσης (υπόγειο-υπέργειο) και στάσης (πλατείες), αναδιαμόρφωση χώρων εισόδου του Θεάτρου Δάσους και του Ζωολογικού Κήπου, διαχείριση των ροών πεζών-οχημάτων και, κυρίως, τη δημιουργία υπαίθριου Μουσείου Γλυπτικής με προτομές ποιητών - ένα πάρκο με αγάλματα για την πόλη, σε μια διαδρομή υπόγεια που υποδηλώνει την περιπλάνηση σ' έναν άλλο κόσμο (θάνατος).

Η σωστή μελέτη του χώρου και η διαχείριση της κυκλοφορίας με τρόπο ώστε να εκτονώνεται γρήγορα και αποτελεσματικά αναίρει οποιαδήποτε πιθανότητα δημιουργίας προβλημάτων λόγω συστέγασης πολλών λειτουργιών στο μέλλον. Στόχος και επιθυμία ταυτόχρονα είναι η δυνατότητα της απρόσκοπτης θέασης των επιμέρους στοιχείων που συνθέτουν το φυσικό - πολιτισμικό περιβάλλον, όπου το παρελθόν μεταφέρεται στο παρόν και το παρόν αναδημιουργείται ως παρελθόν.

Η μονολιθικότητα της αρχιτεκτονικής λύσης που υπαγορεύει την καθαρότητα των μορφών εντάχθηκε στα πλαίσια μιας ολιστικής προσέγγισης του θέματος όπου σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η επιθυμία για ύπαρξη σκηνογραφίας στον σχεδιασμό ενός χώρου, ο οποίος εσωκλείει μια διαφορετική ποιότητα του ελεύθερου χρόνου για τον επισκέπτη - περιπατητή. Αν αναλογιστεί κανείς ότι ο χώρος προσδιορίζεται από τις σχέσεις των ανθρώπων, είναι σαφές ότι ακόμα και ο ένας άνθρωπος είναι η σχέση του ενός με τον κανένα και άρα ανάλογα με την προσέγγιση που ακολουθεί κάποιος αυτόματα ορίζει και την ποιότητα του χρόνου που βιώνουν οι χρήστες του χώρου που σχεδιάζει. Άλλωστε, σύμφωνα και με τον καλλιτέχνη Richard Serra, «η εμπειρία ενός έργου είναι αδιαχώριστη από την εμπειρία του τόπου όπου βρίσκεται το έργο.»

